

מדינת ישראל

הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד שימוש של גורמים

פרטיים במשאבי טבע לאומיים

ה' באדר א' התשע"ד
5 בפברואר 2014
תק. 2014-42832

חברי הוועדה המשתתפים:

פרופ' איתן ששינסקי	יו"ר הוועדה
פרופ' יוג'ין קנדל	ראש המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראה"מ
ד"ר עדי ברנדר	מנהל אגף מקרו-כלכלה ומדיניות בחטיבת המחקר, ב"י
רו"ח פרידה ישראלי	המשנה לממונה על כלכלה והכנסות מדינה, משרד האוצר
גלית כהן	סמנכ"ל בכירה לתכנון ופיתוח בר קיימא, המשרד להגנ"ס
עו"ד אבי ליכט	המשנה ליועמ"ש לממשלה, משרד המשפטים
עמית לנג	מנכ"ל, משרד הכלכלה
עו"ד רחל בירנבוים	סגנית היועץ המשפטי לרשות, רשות מקרקעי ישראל
יוסי וירצבורגר	מנהל מינהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה והמים
אהוד אדירי	סגן בכיר לממונה על התקציבים, אגף התקציבים, משרד האוצר
רו"ח עו"ד מיכל עבאדי	החשבת הכללית, משרד האוצר
רו"ח עו"ד משה אשר	מנהל רשות המיסים

משתתפים:

עדי חכמון	רכזת הוועדה, אגף התקציבים, משרד האוצר
נורדן שלאבנה	רפרנטית אנרגיה, אגף התקציבים, משרד האוצר
דוד לפלר	מנכ"ל, המשרד להגנ"ס
שמעון כהן	רו"ח, מנהל אגף חשבונאות וכלכלה, מינהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה והמים
טל וולפסון	יועץ לכלכלן הראשי, משרד האוצר
נתנאל עודד	כלכלן המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראה"מ
כפיר בטט	כלכלן המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראה"מ
שי לובשיס	יועץ מנכ"ל, משרד הכלכלה
יהונתן רוניק	רכז משרדים כלכליים, אגף החשבת הכללית, משרד האוצר
יובל רו	עוזר החשבת הכללית, משרד האוצר
אורן תמיר	עו"ד במחלקה כלכלית-פיסקאלית, משרד המשפטים
ספי זינגר	עו"ד במחלקה כלכלית-פיסקאלית, משרד המשפטים
ירון גולן	עו"ד, לשכה משפטית, משרד האוצר
ערן יעקב	סמנכ"ל בכיר לתכנון וכלכלה, רשות המיסים
צביקה לייבוביץ'	רו"ח, מנהל מחלקת חוקי עידוד, רשות המיסים
שלומי פיליפ	רו"ח, מנהל תחום תכנון ומדיניות, רשות המיסים
ורד טננבוים	רו"ח, מנהלת תחום בכירה לתכנון ומדיניות, רשות המיסים
רחל גדסי	רו"ח, מנהלת תחום, רשות המיסים
רועי לוי	יועץ, רשות המיסים
טל וולפסון	יועץ לכלכלן הראשי, אגף הכלכלן הראשי, משרד האוצר
ד"ר אוהד קרני	אגף מדיניות סביבתית, המשרד להגנ"ס

רשמה : גב' נורדן שלאבנה, רפרנטית אנרגיה

ישיבה מס': 9

תאריך הישיבה : 05.02.2014

סיכום דיון הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד השימוש של גורמים פרטיים במשאבי טבע לאומיים - ישיבה מס' 9

על סדר היום :

1. עדי חכמון- רכזת הוועדה: ברום (ראה מצגת מצורפת)

- ניתן רקע על משאב הברום, דרך הפקתו מים המלח ושימושו.
 - בהיבט זה צוין כי הפקת הברום מים המלח טומנת בחובה יתרון עצום בשל אופן הימצאותו וריכוזו הגבוה בים המלח.
 - הוצגו השימושים העיקריים בברום אלמנטרי.
 - הוצגו נתחי השוק והמדינות המובילות בעולם בהפקת ברום (ישראל, ארה"ב וסיין). כן הוצג, כי ישראל וארה"ב הן המפיקות הגדולות ביותר של ברום בעולם.
 - הוצגו היתרונות בהפקת הברום בישראל ביחס לעולם כפי שמוצגים גם בדוחות התקופתיים של לשנת 2012 אשר היא המפיקה הבלעדית של ברום בארץ.
- הוצגו ניתוחי רווחיות וחלק המדינה (Government Take) בשנים האחרונות אשר מבוססים על דוחות הסולו של חברת הברום בע"מ וכן על הנתונים אודות התמלוגים שהועברו למדינה בגין הפקת ברום.
- הוצגה המורכבות הקיימת במבנה החברות המקשה בין היתר על הבנת הנתונים מתוך הדוחות המאוחדים של חברת הברום. לפי דוחות אלה חברת הברום עוסקת בהפקת הברום האלמנטרי יחד עם ייצור של מספר תרכובות בסיסיות ותרכובות ברום. לאור עלויות ההובלה הגבוהות, בשל הסכנה בשינוע הברום, חברות רבות בעולם, כמו רותם אמפרט, מייצרות גם את מוצרי ההמשך של הברום. האינטגרליות בשוק הברום היא דבר שכיח בענף זה. בשל כך, קיים קושי במציאת מחיר עולמי אשר משקף בצורה מהימנה את שווי האמיתי של הברום הגולמי.
- הוצגו נתוני הרווחיות של הפקת הברום בארץ כפי שעולים מדוחות הסולו של חברת הברום.
- הוסבר כי הנתונים מתבססים על דוחות הסולו של חברת הברום אשר, כאמור, עוסקת לא רק בהפקת הברום הגולמי אלא גם בייצור מספר תרכובות בסיסיות. לאור כך, צוות החשיבה הניח מספר הנחות על מנת לבודד את נתוני העלויות, ההכנסות והרווחים הנובעים מהליך הפקת הברום.
- הוצגה המורכבות בקביעת שווי השוק של הברום לאור העדר מדד מחירים עולמי, חלקה הגדול של חברת הברום הישראלית בשוק העולמי והעובדה כי חלק הארי של מכירת הברום בארץ ובעולם נעשית במסחר בין צדדים קשורים ולא לצדדים שלישיים. חברי הוועדה ערכו דיון סביב שיטות שונות לקביעת מחירי העברה והקושי ליישמן בקביעת שווי הברום. חברי הוועדה העלו את החשיבות בקביעת מחירי העברה המשקף את שווי האמיתי של המשאב, שכן, בקיומו של מחירי העברה בין חברות קשורות שאינו מבטא את שווי השוק של המשאב, הציבור לא מקבל את חלקו הראוי במשאב שכן הוא אינו נמכר בערכו האמיתי במחיר שהיה נמכר לו העסקה הייתה מתקיימת בשוק תחרותי, בין קונה מרצון למוכר מרצון.

- חברי הוועדה דנו באינדיקציות שונות באשר למחיר הברום: עסקאות עם צדדים שלישיים, סין וכו'.
- הוצגו תרחישי הכנסות ורווחיות שונים של חברת הברום כתלות במחיר העברה של הברום וחלק המדינה בכל אחד מהתרחישים.
- הוצג סטטוס הליך הבוררות. הוסבר כי בימים אלו עדיין מתנהל הליך הבוררות בין המדינה לכי"ל, בין היתר, בסוגיית התמלוגים על הברום ותרכובותיו. צוין כי הבוררות דנה בפרשנות חוק הזיכיון לפיו לעמדת המדינה על החברה לשלם תמלוגים (5%), בהתאם לחוק הזיכיון) גם בעבור תרכובות ולא רק בעד המשאב הגולמי. בהקשר זה צוין כי הבוררות עוסקת בעיקרה בתרכובות הברום (שכן בברום, בשונה מאשלג, מרבית הברום נמכר לצדדים שלישיים כתרכובת ולא בתצורתו הגולמית).